

234 J. V. SNELLMAN – K. A. E. AHLQVIST 21.XI
1846

FLS, A. Ahlqvists samling

Min Kära Bror!

Härhos följer en anvisning på Post-Direktionen. Jag hade gerna önskat göra den större, men det räcker ej till, sedan Kallavesis affärer gått så dåligt, att ännu icke 300 prenumeranter anmält sig per post. Slit det lilla med helsan.

Jag begagnar tillfället att truga på dig ett par kommissioner. Haf nemligen godheten vika in på Generalgouverneurs Kansliet, fråga efter Tit. Valleen och gif honom egenhändigt hosföljande bevis med tillsä- gelse att jag den 7de November afsände ännu ett exemplar af Kallavesi för sagde Kanslis räkning. Låt likaså införa åtföljande annons på F'inlands» Adlmänna» och H«elsing»fors Tidningar. Dertill den ena rubeln och till Isvaschik-pengar. Intet nytt. Lef Väl!

Med tillgivenhet och aktning
Joh. Vilh. Snellman.

Kuopio d. 21 Nov.

235 J. J. NERVANDER – J. V. SNELLMAN NOVEM-
BER 1846

HUB, JVS handskriftssamling

30 Min Heders Vän och Broder,

Dina begge sednaste bref hafva satt mig nog mycket myror i hufvudet. I det förra säger Du om min uppsats: »Sannerligen jag ens hunnit genomläsa den.» I det sednare: »Icke var det bristande tid, som vållade att jag icke genomsåg den artikel Du skref härstädes, ehuru Du uppmanade mig dertill. Icke heller har jag föreburit något sådant i afseende på den återsända artikeln» Emellertid inser jag nu Din mening af det sednare brefvet och anser denna delikatesse å Din sida för högst öfverflödig. Jag är verkligen ej så kär i hela artikeln, att Du ej gerna fått göra dermed hvad Du ville. Då Du emellertid återsände den utan att det ringaste antyda *hvad* Du ansåg att vid dess tryckning skulle »skada mig» och bad mig »betänka hvad jag gör», så stälde Du mig i en svår mellanhand. Då emellertid begge Laurellerne, Lille och Backman, för hvilka jag uppläste artikeln, ansågo, såsom våra gemensamma vänner, att den var skriven med moderation och alls intet (säger deras ord: alls intet) innehöll som kunde vara stötande för Dig, så lät jag trycka den här, så mycket hellre som jag ej visste hvad jag skulle ändra, men af Ditt bref fann att Du ansåg den innehålla sådant, enligt Din öfverty- gelse, som en bra karl ej gerna ser i sin tidnings spalter. »Rådet att gå bakvägen i Din första artikel är redan ett svårt tag nog.»

Emellertid må Du vara försäkrad derom, att våra olika åsigtter om verdsliga ting intet ögonblick hafva inflytande på mitt sinnelag emot Dig. Dig står ju fritt att svara hvad Du vill och sjelf uppmuntrade Du mig att icke vara för kruserlig i polemiken mot Dig, emedan det kunde göra andra godt att se att vi ej skydde att offentligen mot hvarandra

uttala våra öfvertygelser. Du börjar Ditt svar mot min första artikel med frågan: »hvar den öfverklagade bitterheten funnes». Härpå ansåg jag mig behöfva svara något isynnerhet för att ge Åkerberg en kolf; men att jag så litet som möjligt, och endast till sjelfförsvar, vill vidröra den saken, finner Du af mitt korta och stympade skrifsätt angående den punkten.

»Animositeten mot L<önnrot>s, Cast<ren>s och R<une>b<er>gs rykte» har ingen, med hvilken jag talt, sagt sig i min artikel hafva upptäckt. Med mig sjelf vet jag att min sinnestämning ej hade någon gnista af hetta. Att vara för öfrigt frisk, men med utsigt att blifva blind och derunder, som far, för sin Son diktera en uppsats har något underbart kalmerande. Hvad Du derföre hellre kunde förebrå artikeln är den iskalla prosaiskhet som der herskar.

Crusell har till mig skrivit ett storm. ovetligt bref, som ytterligare bevisar att karlen är halfförryckt, hvarföre jag ej heller besvarat brefvet. Der säger Han: »Som jag hvarken har tid, pengar eller annat ärende, till Kuopio och således ej är i tillfälle att personligen ställa mig in hos Saima-Redaktionen, vill jag till Snellman expediera en Copia af detta bref, som i någon mån torde mildra den »tveksamhet», hvilken denna redaktion tillade sig i somras.»

Du menar att jag »kan vara öfvertygad, att Vederbörande, likasom Allmänheten anser Ditt uppträdande för fides-tag».

Således fides-tag öfverallt! Från resan till Kuopio ända till uppträdandet i tidningarne! När nu en Crusell, en Snellman lemna mig så rikliga anledningar att skratta åt Er, har jag då ej fått ytterligare vatten på min qvarn, och bör jag ej ytterligare anse mig berättigad att skratta åt hela, den kära fårskocken. Jag skrattar åt Er allesammans! och förbehåller mig att såsom hittills få anses som ett fremmande djur, hvilket man ej älskar, men också ej känner, samt derföre ej vet huru det bör anses. Allt detta gäller om Vederbörande och Allmänheten, Dig sjelf, kära Bror, inbegripen och ändock har ni alla hört min hemlighet, den att jag ej is krusa för någondera af Er, utan tar sakerna på en familiär fot

Lika mycken nytta för mig väntar jag af Mannerheim för min uppsats, som af Dig för min resa. – Begrip då engång att en klok karl, som i vårt land har, som jag, 7 000 R<u>bel Blanco Ass i inkomst – blifvande löne förhöjning inberäknad ej mera tar, utan utdelar gracer. Å ena sidan åt en gammal vän, som Han våldgästar, ätande upp Vännens små inkomster; och å andra sidan åt regeringen, om Han, ifall den erbjuder Honom en orden eller titel, tar emot utan att visa en sur min.

A propos har Borgström skickat Dig viner? Jag knyckte i Honom, för Hans Sons vistelse. Anse Du emellertid, att betalningen var för min Dotter, ty utom mig hade Du ej fått vinerne. – Så betalar en man med 7 000 Rubels inkomst! Men det är fåfängt att predika för Dig, som »never by a man of world!» Helsa Din Gumma och Din pojke, ty jag förmodar att Du när Du får detta bref har en sådan, från

Din
gamle vän
J. J. Nervander

Obs. Medföljande Notis står i sithitkomna nummer af L'institut,

Tidningen »L'institut» innehåller för den 21 sistledne Oct<ober> åtskil-

liga intressanta uppgifter angående den nya planeten, hvilka vi här i utdrag meddela. I. W. Herschel anmärker i ett bref, adresserat till Journalen: »Athenaeum», att Han, vid Naturforskarnes möte i Southampton, uti sitt presidii-tal anfört den sannolika upptäckten af en ny planet, hvars rörelser tillkännagifvit sig för analysen (trembling along the far-reaching line of Analysis). Detta hölls således, såsom läsaren torde erinra sig, förän Leverrier publicerade *sina* kalkuler. Den 12 Juli 1842 hade Herschel om nämnda planet haft ett samtal med astronomen Bessel, hvilken för detta ändamål lofvat underkasta Urani perturbationer en kalkul och sedermera i ett bref af den 14 Nov(ember) s(amma) å(r) skrifvit till H(erschel), att »Han ville nämna (melde ich Ihnen) att Uranus ej blifvit glömd.» Bessels sedan inträffade död torde hafva afbrutit början af dessa kalkuler, hvilka kanske återfinnas bland hans papper.

Före publikationen af Leverriers kalkuler, hade dessutom en Candidat (undergraduate) i Cambridge *Adams* anställt kalkuler, hvilkas resultater öfverens stämma med Leverriers, så att Astr. Dir. Challis i Cambridge redan, den 4 och 12 Aug(usti) sett planeten och observerat dess rörelse, men ville ytterligare fortsätta observationerne, innan de och *Adams* kalkuler publicerades. Emellertid offentliggjorde Leverrier *sina* och planetens läge bestämdes af Galle, med tillhjälp af Berliner stjernkartor, hvilka Challis ej ägde, hvarföre Han begagnade en mera tidsödande söknings-method.

Då intet af de Engelske Lärdes forskningar blifvit utgifvet före Leverriers och Galles upptäckter, så tillhör dock, enligt vedertaget bruk äran af Planetens uppfinning sistnämnde forskare.

En annan Engelsk Astronom *Lassel* i Liverpool, anmäler att Han d(en) 3 sist(kedne) Oct(ober) upptäckt att den nya planeten har en ring, liksom Saturnus, samt en måne. Observationerne hafva blifvit anställda tvenne qvällar å rad, af hvilka den första eller d(en) 3 Oct(ober) hade en mindre gynnande väderlek. – Upptäckten torde derföre ännu behöfva bekräftas.

236 J. V. SNELLMAN – GUVERNÖREN I KUOPIO 1846

HUB, Diverse brev

40 Välborne Herr Gouverneur!

Jag finner intet ord, intet talesätt att i Prenumerationsanmälan uttrycka, att jag tillagt ett litterärt Bihang till Tidningen för den del af allmänheten, som fordrar näring för tanken, en allvarligare läsning. Jag ser mig alltså ur stånd, att anmäla bladet för nästa år. Kan Hr. Gouverneuren deri finna något förgripligt? Jag vet det icke. Jag anhåller ödmjukast att få njuta det af Hans Kejs(erliga) Majestät för mig utfärdade privilegium till godo och skriva för den »tänkande» allmänheten.

50 Med skyldig vördnad

Välborne Herr Gouverneurens
ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman.